

# คู่มือการแก้ไขปัญหาคอนคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน

## ๑. กลุ่มเป้าหมาย

การแก้ไขปัญหาคอนคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน แบ่งกลุ่มเป้าหมายเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

### ๑.๑ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

หมายถึง บุคคลที่อ้างว่าเป็นบุคคลสัญชาติไทย โดยมีบิดาหรือมารดาเป็นบุคคลสัญชาติไทย แต่ไม่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) เนื่องจากไม่ได้แจ้งการเกิด หรือเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน

### ๑.๒ คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง

หมายถึง คนไทยที่เคยมีชื่อและเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) แต่ถูกแจ้งย้ายชื่อและรายการเข้าในทะเบียนบ้านกลาง อาทิ กรณีการแจ้งการย้ายที่อยู่ตามมาตรา ๓๐ และมีได้แจ้งย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านใดภายใน ๓๐ วัน หรือกรณีเจ้าบ้านแจ้งการย้ายออกตามมาตรา ๓๓ ผู้ที่ย้ายออกจากบ้านที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไปอยู่ที่อื่นเกินกว่า ๑๘๐ วัน และไม่ทราบว่าจะไปอยู่ที่ใด หรือกรณีที่ไม่สามารถออกหมายจับตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง และมีได้ตัวผู้นั้นมาภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ศาลออกหมายจับ หรือกรณีอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น

### ๑.๓ คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

หมายถึง คนไทยที่เคยมีชื่อและเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) แต่ถูกจำหน่ายรายการจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร อาทิ กรณีการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๒ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ประกอบด้วย บุคคลที่มีรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลางติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี โดยไม่มีการเคลื่อนไหวทางทะเบียน และบุคคลที่แจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้าน และมีได้ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านใดเกินกว่า ๑๐ ปี หรือกรณีอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น

## ๒. ระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคอนคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน

สำนักทะเบียนกลางได้จัดทำระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคอนคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคอนคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ ประกอบด้วย

๒.๑ การจัดทำฐานข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน สำหรับการบันทึกผลการบุคคลที่ได้จากกระบวนการค้นหา กรณีคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร และการเชื่อมโยงข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนกับฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ Thai QM TPMAP ข้อมูลการเข้ารับการรักษาพยาบาลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ฯลฯ และข้อมูลขององค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมจัดเก็บในรูปแบบฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง เพื่อใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคอนคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และติดตามผลการดำเนินการ

๒.๒ การจัดทำบัญชีรายชื่อคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน โดยระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ จะประมวลผลข้อมูลรายการบุคคลจากฐานข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และจัดทำบัญชีรายชื่อแยกเป็นรายสำนักทะเบียนสำหรับใช้เป็นเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาคอนคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม/บัญชี ของกลุ่มเป้าหมายตามข้อ ๑.๑ - ๑.๓

**๒.๓ การประมวลผลและรายงานผลการดำเนินการ** ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ จะทำหน้าที่ประมวลผลและรายงานผลการดำเนินการของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ไปยังสำนักทะเบียนจังหวัด หรือสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี และสำนักทะเบียนกลาง แบบเป็นปัจจุบัน (Real Time) แยกเป็นข้อมูลรายสำนักทะเบียน ข้อมูลระดับจังหวัด และข้อมูลของทุกจังหวัดทั่วประเทศ

### ๓. ขั้นตอนการปฏิบัติ

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะบุคคล ดำเนินการ ดังนี้

**๓.๑ สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น** ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

**๓.๑.๑ กระบวนการค้นหา** กำหนดให้มีการค้นหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนในกลุ่มที่ ๑ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร โดยใช้กลไกของภาครัฐ อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หรืออาสาสมัครรูปแบบอื่นใด ฯลฯ ร่วมกันค้นหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ซึ่งมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักทะเบียน โดยบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน (แบบฟอร์ม ๑) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ จากนั้นจัดส่งให้นายทะเบียนเพื่อบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ ตามขั้นตอนที่กำหนดเอาไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ กระบวนการค้นหาและบันทึกรายการในระยะแรก ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

อนึ่ง กระบวนการค้นหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร สำหรับพื้นที่สำนักทะเบียนอำเภอที่ได้มีการสำรวจข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในหมู่บ้านในระบบ Thai QM และ TPMAP เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นำข้อมูลดังกล่าวบันทึกเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ พร้อมทั้งประสานแจ้งข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักทะเบียนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอทราบด้วย

กรณีที่นายทะเบียนตรวจพบหรือได้รับแจ้งข้อมูลคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ภายหลังจากพ้นระยะเวลาที่กำหนดหรือมีบุคคลที่ประสบปัญหาหายยื่นคำร้อง ให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมตามขั้นตอนปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓.๑.๑

**๓.๑.๒ การประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก** ให้นายทะเบียนประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในพื้นที่ทุกรูปแบบ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อโซเชียลมีเดีย ฯลฯ และกลไกภาครัฐ อาทิ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น ฯลฯ อย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อให้คนไทยที่มีปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มที่ ๒ คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง และกลุ่มที่ ๓ คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทางทะเบียนราษฎร ติดต่อนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลรายการบุคคลดังกล่าวเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ และจัดให้มีการรับคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง หรือขอคืนรายการทะเบียนราษฎร ต่อไป

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนทั้ง ๓ กลุ่ม ให้นายทะเบียนตรวจสอบข้อมูลบัญชีรายชื่อในระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ สำหรับใช้เป็นเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งสำนักทะเบียนกลางได้ประสานและเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวครบถ้วนและครอบคลุมทั้งระบบ

๓.๑.๓ กระบวนการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาคคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เมื่อนายทะเบียนได้บันทึกข้อมูลบุคคลกลุ่มเป้าหมายทั้ง ๓ กลุ่ม ตามข้อ ๓.๑.๑ เข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ แล้ว ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ จะประมวลผลข้อมูลออกมาในรูปแบบของฐานข้อมูลและบัญชีรายชื่อคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน แยกออกเป็น ๓ กลุ่ม/บัญชี โดยให้นายทะเบียนจัดให้บุคคลตามบัญชีรายชื่อนามยื่นคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาคคนไทยบุคคลเป็นลำดับแรก จากนั้นให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคโดยใช้แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อสั่งการของสำนักทะเบียนกลาง ดังนี้

#### ๑) กรณีคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

(๑) การรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด เป็นกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะการเกิด กล่าวคือ มีหลักฐานเอกสารหรือพยานบุคคลยืนยันสถานะการเกิดได้ และบุคคลดังกล่าวยังไม่เคยได้รับการจัดทำเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้นายทะเบียนรับคำร้องรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนี้

(๑.๑) ข้อ ๕๗ กรณีรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่เกิด

(๑.๒) ข้อ ๕๖/๑ เป็นกรณีรับแจ้งการเกิดของเด็กที่เกิดในท้องที่อื่น โดยมีหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑) หรือผลการตรวจทางวิทยาศาสตร์ เช่น ผลการตรวจสารพันธุกรรมหรือดีเอ็นเอที่ตรวจพิสูจน์จากหน่วยงานของรัฐ หรือสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือซึ่งแสดงความสัมพันธ์การเป็นบิดาหรือมารดาของเด็กที่เกิด ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่บิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

(๑.๓) กรณีเมื่อนายทะเบียนรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๗ และนายอำเภอพิจารณาว่า

- กรณีคนที่แจ้งการเกิดไม่ได้เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทย ให้นายทะเบียนปฏิเสธการรับแจ้งการเกิดและให้จัดทำทะเบียนประวัติให้ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ฯลฯ

- กรณีคนที่แจ้งการเกิด มีพยานหลักฐานที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๑๙/๒ ฯลฯ

(๒) การเพิ่มชื่อและรายการในทะเบียนบ้าน เป็นกรณีที่ไม้อาจใช้วิธีการแจ้งการเกิดได้ เช่น ภูมิลำเนาที่อาศัยอยู่ปัจจุบันไม่ใช่ท้องที่ที่ผู้นั้นเกิด และไม่สามารถใช้การแจ้งการเกิดต่างสำนักทะเบียนได้ หรือกรณีไม่ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะการเกิด หรือทราบแต่ไม่สามารถแสวงหาหลักฐานเอกสารหรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ เพื่อพิสูจน์สถานะการเกิด แต่สามารถพิสูจน์การได้สัญชาติไทยได้ หรือกรณีของบุคคลที่เกิดต่างประเทศและไม่สามารถเดินทางกลับไปแจ้งการเกิดที่สถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศได้ กรณีดังกล่าวให้นายทะเบียนรับคำร้องขอเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี ดังนี้

(๒.๑) ข้อ ๙๓ กรณีคนสัญชาติไทยไม่มีชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) เพราะตกสำรวจตรวจสอบทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๙ , ข้อ ๙๕ กรณีบุคคลอ้างว่ามีสัญชาติไทยซึ่งเดินทางกลับมาจากต่างประเทศ , ข้อ ๙๖ กรณีคนสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศโดยมีหลักฐานรับรอง

การเกิด , ข้อ ๙๖/๑ กรณีบุคคลสัญชาติไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศ โดยใช้หนังสือเดินทางของต่างประเทศ หรือหนังสือสำคัญประจำตัว (Certificate of Identity) , ข้อ ๙๗ กรณีบุคคลอ้างว่าเป็นคนมีสัญชาติไทย ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) , ข้อ ๙๘ กรณีบุคคล หน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐขอเพิ่มชื่อ เด็กอนาถา ซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) และข้อ ๑๐๓ กรณีบุคคลที่ได้สัญชาติไทย โดยการเกิดโดยมีบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่ง ฯลฯ ให้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น แห่งท้องที่ที่ผู้ขอเพิ่มชื่อมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน

(๒.๒) ข้อ ๙๔ กรณีคนสัญชาติไทยขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) โดยอาศัยหลักฐานทะเบียนราษฎรฉบับที่ยังไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ดังนี้

- กรณีมีหลักฐานสูติบัตร ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ออกสูติบัตร

- กรณีมีหลักฐานใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ประสงค์จะขอเพิ่มชื่อ

- กรณีมีหลักฐานทะเบียนบ้าน ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่เคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้าย

(๒.๓) ข้อ ๙๖/๒ กรณีคนสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศ โดยมีหลักฐาน รับรองการเกิด โดยมีเหตุจำเป็นไม่อาจเดินทางกลับประเทศไทย อาจมอบอำนาจให้ญาติพี่น้องยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ครอบครัวหรือญาติพี่น้องมีภูมิลำเนาอยู่

(๒.๔) กรณีการเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้านตามข้อ ๙๓ ข้อ ๙๗ และข้อ ๙๘ ของระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และนายอำเภอพิจารณา เห็นว่าไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๑๙/๒ ฯลฯ โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐๗

## ๒) กรณีคนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง

(๑) การแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง ให้นายทะเบียนรับคำร้อง การรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๘๙ โดยให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง หรือเป็นที่ตั้งของบ้านที่ผู้นั้นประสงค์จะย้ายเข้า

(๒) การแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง กรณีเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างติดตามตัว ตามหมายจับ ให้นายทะเบียนรับคำร้องการรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๘๙ วรรคสาม โดยยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียน อำเภอหรือสำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง

(๓) กรณีคนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง ไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับรายการบุคคลที่อยู่ในทะเบียนบ้านกลาง หรือมีพยานหลักฐานไม่เพียงพอ ให้นายทะเบียน ตรวจสอบให้ชัดเจนว่ามีการนำรายการของบุคคลอื่นมาใช้โดยมิชอบหรือไม่ อย่างไรก็ตาม หากนายทะเบียนพิจารณา

จากพยานหลักฐาน และพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือจนถึงที่สุดแล้วว่าบุคคลดังกล่าวไม่ใช่เจ้าของรายการในทะเบียนบ้านกลาง ให้บุคคลดังกล่าวยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๗ ประกอบข้อ ๑๐๗

### ๓) บุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๑) การขอคืนรายการบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร กรณีการจำหน่ายรายการตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๒ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง การตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ประกอบด้วย ๑) บุคคลที่มีรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง ติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี โดยไม่มีการเคลื่อนไหวทางทะเบียน และ ๒) บุคคลที่แจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี โดยไม่ได้แจ้งย้ายเข้าทะเบียนบ้านใด ให้นายทะเบียนพิจารณาจากแบบรับรองการทะเบียนราษฎร จากฐานข้อมูลการทะเบียน (ท.ร. ๑๔/๑) จะมีการบันทึกเพิ่มเติมว่า จำหน่ายรายการตามโครงการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ว ๖๒ กรณีดังกล่าวให้นายทะเบียนรับคำร้องขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร ผ่านระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๒ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีชื่อและรายการบุคคลครั้งสุดท้ายก่อนถูกจำหน่ายรายการ

(๒) การขอคืนรายการบุคคลที่ไม่ได้ถูกจำหน่ายรายการตามโครงการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ตามข้อ (๑) ให้นายทะเบียนรับคำร้องขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๙ และยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นเคยมีชื่อและรายการบุคคลครั้งสุดท้ายก่อนถูกจำหน่ายรายการ

อนึ่ง กรณีบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการตามข้อ (๒) จะใช้แนวทางปฏิบัติว่าด้วยการขอคืนรายการบุคคลผ่านระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ ตามข้อ (๑) มิได้ เนื่องจากไม่ใช่บุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการตามโครงการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร (ว ๖๒)

(๓) การขอคืนรายการบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการตามข้อ (๑) หรือข้อ (๒) กรณีที่บุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการทางทะเบียนราษฎรมีภูมิลำเนาปัจจุบันอาศัยอยู่ในท้องที่อื่น ให้นายทะเบียนรับคำร้องขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง โครงการให้สถานะทางกฎหมายแก่คนไทยตกหล่นทางทะเบียนเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เรื่อง ขยายผลการดำเนินการตามโครงการให้สถานะทางกฎหมายแก่คนไทยตกหล่นทางทะเบียนเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ และให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน

ทั้งนี้ การขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร กรณีบุคคลที่แจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี โดยไม่ได้แจ้งย้ายเข้าทะเบียนบ้านใด (ตามโครงการการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ตามข้อ ๓.๑) ให้สามารถยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบันได้ โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ (โครงการเฉลิมพระเกียรติฯ)

(๔) กรณีคนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทางทะเบียนราษฎร ไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับรายการบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการ หรือมีพยานหลักฐานไม่เพียงพอ ให้นายทะเบียนตรวจสอบให้ชัดเจนว่ามีการนำรายการของบุคคลอื่นมาใช้โดยมิชอบหรือไม่ อย่างไร หากนายทะเบียนพิจารณาจากพยานหลักฐาน และพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือจนถึงที่สุดแล้วพบว่าบุคคลดังกล่าวไม่ใช่เจ้าของรายการที่ถูกจำหน่าย ให้บุคคลดังกล่าวยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน โดยอาศัยระเบียบสำนักงานทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๗ ประกอบข้อ ๑๐๗

### ๓.๒ สำนักงานทะเบียนจังหวัดและสำนักงานทะเบียนกรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

๓.๒.๑ ติดตามการดำเนินงานตามข้อ ๓.๑ ของสำนักงานทะเบียนอำเภอและสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบ ผ่านข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานด้วยระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ และขับเคลื่อนให้การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำนักงานทะเบียนกลางกำหนด

๓.๒.๒ รายงานผลการดำเนินงานตามข้อ ๓.๑ ให้นายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี เพื่อทราบเป็นประจำทุกเดือน หากพบว่าการดำเนินการมีปัญหาและอุปสรรคประการใด ให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน และรายงานให้ศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน สำนักงานทะเบียนกลาง ทราบโดยเร็ว

๓.๓ สำนักงานทะเบียนกลาง โดยศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน ดำเนินการดังนี้

๓.๓.๑ ประสานการปฏิบัติและเชื่อมโยงข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนทั้ง ๓ กลุ่ม จากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และข้อมูลขององค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม และเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและครบถ้วนสำหรับการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนครอบคลุมทั้งระบบ

๓.๓.๒ ติดตามและประสานการปฏิบัติกับสำนักงานทะเบียนจังหวัด สำนักงานทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักงานทะเบียนอำเภอ และสำนักงานทะเบียนท้องถิ่น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งการกำหนดมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้การแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่เกิดความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๓.๓.๓ กำหนดให้มีตัวชี้วัดผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย

๑) การรับคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสำหรับคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ตามจำนวนในบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักงานทะเบียน

๒) ผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ตามจำนวนในบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักงานทะเบียน และขยายผลเป็นร้อยละ ๑๐๐ จนครบถ้วน

๓.๓.๔ การดำเนินการในระยะที่ ๑ กำหนดให้การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนนำร่องในพื้นที่จังหวัดที่ได้มีการฝึกอบรมภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมแล้ว จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร และกำหนดให้มีการขยายผลครอบคลุมทุกจังหวัดในระยะที่ ๒ ในห้วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ ต่อไป

## ๔. การตรวจสอบหลักฐานเอกสารหรือการสอบสวนพยานบุคคล

### ๔.๑ หลักฐานเอกสาร

๔.๑.๑ การตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดเอาไว้ในคู่มือประชาชน ซึ่งออกโดยพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ห้ามมิให้เรียกเอกสารเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดโดยเด็ดขาด

๔.๑.๒ ให้นายทะเบียนถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๔/๑ การเรียกหลักฐานเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียนในการรับแจ้งจัดบันทึกหรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร ไม่ว่าจะ เป็นเอกสารที่เป็นต้นฉบับ ใบสำคัญ หรือสำเนาเอกสาร ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือนายทะเบียนตรวจสอบเอกสารนั้นจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางในระบบคอมพิวเตอร์ แทนการเรียกหลักฐานเอกสารจากผู้ยื่นคำร้อง

ถ้าตรวจไม่พบข้อมูลหรือหลักฐานเอกสารนั้นจัดทำขึ้นโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลเอกสารกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องทราบโดยทันที แล้วทำหนังสือสอบถามไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ออกเอกสารนั้นเพื่อคัดข้อมูลหรือจัดทำสำเนาเอกสารส่งกลับมาให้นายทะเบียนภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าวโดยไม่ให้เป็นภาระแก่ผู้ยื่นคำร้อง

### ๔.๒ การสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ

๔.๒.๑ การเรียกสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ ให้คำนึงถึงความเป็นไปได้ และความสามารถที่ผู้ยื่นคำร้องจะแสวงหาพยานบุคคลได้ มิใช่กำหนดพยานบุคคลตามความพึงพอใจ และไม่จำเป็นจะต้องเป็นข้าราชการ พนักงานของรัฐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม หากนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือหรือพยานบุคคลแวดล้อมเพิ่มเติม ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลใด ให้นายทะเบียนทำหนังสือแจ้งบุคคลดังกล่าวมาให้ข้อมูลในฐานะพยานบุคคล หรือจะเดินทางไปในพื้นที่เพื่อสอบสวนพยานบุคคลดังกล่าวด้วยตนเองก็ได้ โดยมีให้เป็นภาระกับผู้ยื่นคำร้องที่จะต้องนำพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือนั้นมาพบกับนายทะเบียนโดยเด็ดขาด

๔.๒.๒ กรณีที่นายทะเบียนได้รับแจ้งข้อมูลจากผู้ยื่นคำร้องว่า มีญาติพี่น้องหรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ หรือตรวจพบข้อมูลในทะเบียนบ้านฉบับเก่าที่ปรากฏข้อมูลของเจ้าบ้าน หรือญาติพี่น้อง ซึ่งมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในพื้นที่สำนักทะเบียนอื่น กรณีดังกล่าวให้นายทะเบียนอำนวยความสะดวกด้วยการทำหนังสือขอให้นายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ญาติพี่น้อง หรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถืออาศัยอยู่ สอบสวนข้อเท็จจริง โดยกำหนดประเด็นการสอบสวนเอาไว้ด้วยก็ได้ หรือให้รับรองภาพถ่ายใบหน้าของผู้ยื่นคำร้อง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาโดยไม่ให้เป็นภาระกับผู้ยื่นคำร้องจะต้องนำญาติพี่น้องหรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือเดินทางมาให้ถ้อยคำกับนายทะเบียน

กรณีที่สำนักทะเบียนได้รับการแจ้งเป็นหนังสือให้สอบสวนญาติพี่น้องหรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในพื้นที่ ให้นายทะเบียนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากสำนักทะเบียน

### ๔.๓ การประชุมประชาคม

กรณีที่น่าายทะเบียนได้พิจารณาตรวจสอบหลักฐานเอกสาร และการสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือแล้วเห็นว่าไม่เพียงพอที่จะพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ หรือยืนยันตัวบุคคลได้ ให้ใช้กระบวนการประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชน สนับสนุนการรับรองตัวบุคคล โดยให้นายทะเบียนประสานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน จัดให้มีการประชุมประชาคมเพื่อรับรองข้อเท็จจริงตามประเด็นที่เป็นสาระสำคัญในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด

การประชุมประชาคมที่จะจัดขึ้นในพื้นที่ นายทะเบียนจะเข้าร่วมการประชุมประชาคมด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน จัดการประชุมประชาคม โดยกำหนดประเด็นให้ที่ประชุมประชาคมพิจารณารับรองก็ได้ แต่ควรมีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่นั้นเข้าร่วมเป็นองค์ประชุมด้วย เช่น พัฒนาการตำบล เกษตรตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. กรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น ทั้งนี้ หากในพื้นที่มีผู้แทนองค์กรหรือภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านสิทธิและสถานะบุคคล สามารถเชิญเข้าร่วมการประชุมประชาคมดังกล่าวได้

อย่างไรก็ตาม การประชุมประชาคมดังกล่าวถือเป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยกลไกของภาครัฐ ห้ามมิให้เป็นภาระกับผู้ยื่นคำร้องดำเนินการจัดประชุมประชาคมโดยเด็ดขาด

### ๕. การให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบางเป็นกรณีพิเศษ

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เป็นกลไกการทำงานในเชิงรุก โดยให้นายทะเบียนให้ความสำคัญกับกลุ่มคนเปราะบาง อาทิ เด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยที่กำลังพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ผู้ป่วยจิตเวช คนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้านหรือคนเร่ร่อน ฯลฯ หากพบว่าไม่สามารถเดินทางมายื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนได้โดยสะดวก หรือมีเหตุความจำเป็นเร่งด่วน หรือมีอาการเจ็บป่วยที่จะต้องใช้สิทธิการรักษาพยาบาลโดยไม่อาจรอช้าได้ ให้นายทะเบียนอำนวยความสะดวกด้วยการไปรับคำร้อง ณ สถานที่บุคคลดังกล่าวอาศัยอยู่หรือสถานพยาบาลที่พักรักษาตัว พร้อมทั้งเร่งรัดการให้ความช่วยเหลือและดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

### ๖. การกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินการ

สำนักทะเบียนกลางได้กำหนดให้มีตัวชี้วัดผลการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ประกอบด้วย

๖.๑ การรับคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสำหรับคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนรายการบุคคลตามบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน

๖.๒ ผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของจำนวนรายการบุคคลตามบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน และขยายผลเป็นร้อยละ ๑๐๐ จนครบถ้วน

ทั้งนี้ ให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ตัวชี้วัดกำหนด



## ๗. การรายงานผลการดำเนินงาน

ให้นายทะเบียนรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย

๗.๑ การรายงานกรณีการรับคำร้องตามแบบรับคำร้อง (ท.ร. ๓๑)

๗.๒ การรายงานผลการดำเนินงาน อาทิ การรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด การเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน การย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง การขอคืนรายการที่ถูกจำหน่าย หรือการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน แล้วแต่กรณี เป็นต้น

รายละเอียดปรากฏตามคู่มือปฏิบัติงานระบบโปรแกรมการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน

## ๘. การติดตามผลการดำเนินงาน

ให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการผ่านระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ หากตรวจพบหรือได้รับแจ้งว่ามีการปฏิเสธการรับคำร้อง หรือการดำเนินการที่ล่าช้าเกินสมควร ให้เร่งรัดการดำเนินการโดยเร็ว รวมทั้ง จัดทำรายงานให้นายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครทราบ เป็นประจำทุกเดือน

## ๙. พื้นที่ดำเนินการ

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

๙.๑ การดำเนินการในระยะที่ ๑ ได้กำหนดพื้นที่จังหวัดน่าน ร้อยเอ็ด จำนวน ๕ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร

๙.๒ การดำเนินการในระยะที่ ๒ ได้กำหนดให้มีการขยายผลการดำเนินการจากจังหวัดน่าน ร้อยเอ็ด เป็นทุกจังหวัดทั่วประเทศ และให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป ทั้งนี้ การดำเนินการในระยะที่ ๒ สามารถเปลี่ยนแปลงกำหนดการให้เร็วขึ้นได้ตามความเหมาะสม

## ๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กำหนดให้ศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เป็นหน่วยงานรับผิดชอบโครงการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน โดยให้มีหน้าที่ ดังนี้

๑๐.๑ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค กำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหา เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนอย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม

๑๐.๒ กำหนดให้มีการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเป็นประจำ และต่อเนื่อง หรือแจ้งให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครเร่งรัดการดำเนินการ เพื่อให้แก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนในระดับพื้นที่เกิดผลสัมฤทธิ์ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๑๐.๓ เป็นศูนย์รับเรื่องร้องเรียน กรณีผู้ยื่นคำร้องไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีการปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ โดยแจ้งให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริง พร้อมทั้ง ให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๑๐.๔ รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้อำนวยความสะดวกทะเบียนกลางทราบเป็นประจำทุกเดือน

ส่วนการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน  
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย